

Pod katerikoli krinko fašizem nastopa, v katerikoli obliki se pojavlja, po katerikoli poti se polšača oblasti:
 fašizem — je pobesneli šovinizem in so ropske vojne,
 fašizem — je brezmejna reakcija in kontrarevolucija,
 fašizem — je najstrašnejša ofenziva kapitala proti delovnemu ljudstvu,
 fašizem — je najhujši sovražnik delavskega razreda in delovnega ljudstva.

GEORGE DIMITROV.

NAPREJ

TEDNIK SLOVENSkih PROTI-FAŠISTIČNIH DELAVCEV

Št. - No. 91 — Pittsburgh, Pa. — 21. DECEMBRA 1938. — LETO - YEAR III.

Protestirajte proti fašističnim agresorjem in ne kupujte nemškega, italijanskega in japonskega blaga.

Zahtevajte ukinitve embarga napram republikanski Španiji!

Roosevelt za zvišanje socialnih podpor

Novi deal bo koncentriral vse sile, da izboljša socialni zakon. Kongres se bo pečal s tem problemom. Republikanci hočejo socialno zavarovanje izkoristiti za svojo kampanjo

Ko so progresivci pred več leti priporočali zakon, ki naj bi skrbel za podporo onim, katere moderna industrija vrže na cesto, so mnogi mislili, da to ni mogoče. Depresija in glad, katerega je trpelo brezposelno ljudstvo, pritisk brezposelnih organizacij, Workers Alliance in novo organizirana delavstva, je prisilil Roosevelta, da je moral podzvzeti mere v to smer. Leta 1935 je bil sprejet prvi socialni zakon, katerega se bo moralo izboljšati tekom zasedanja kongresa na zahtevo Roosevelta in posvetovalnega komiteja za socialne zadeve, ki priporočata med drugim sledeče:

1. Vključenje podpor za mornarje, bančne delavce, verske, dobrodelne in šolske uslužbence, za farmarske in hišne delavce se naj prične veljavnost pričemši z 1. jan. 1940 leta;
2. Dognati in določiti, če je mogoče vključiti tudi 13 milijonov samostojnih obrtnikov in državnih uslužbencev, ki še niso zavarovani;
3. Izplačevanje podpor za starce začeti 1. januarjem leta 1940 in leta 1942;
4. Zvišanje starostne povišine tudi v začetnih letih, se omogoči "vsaj eksistenčno možnost", namesto sedajšnjih \$10.00 mesečno;
5. Starostna podpora naj se izplačuje z dodatno podporo za soproge, ki dosežejo 65 let s tem, da se ji doda polovico možne podpore;

Ameriški general Franco

Alarmanten in značilen je bil brezdvoma govor bivšega generala ameriške vojske Moseleyja, v katerem je pozival reakcijo, da s silo srmoglavil administracijo novega deala. V istem govoru je močno hujskal na židovsko gonjo tudi v Ameriki, menda misleč, da je v Berlinu, ne pa v New Yorku.

Gen. Moseley je sedaj sicer v pokoj. Vlada ga je strogo kritizirala radi njegovih hujskanj. Toda reakcija ga sedaj pridno vporablja in fašisti Moseley prireja shode, na katerih se proglasa Roosevelta za komunisto in na katerih se sliši, da je treba Washington kar zažgati, da se iznebimo "rdeče nevarnosti" v Ameriki. Moseley še drugače deluje za politiko Hitlerja in Mussolinija. Njegov nauk je izolacija, da se Amerika ne sme vmešavati v mednarodno politiko in da Ameriki sploh ni treba nobene obrambne mornarice ali vojske, češ, da ne more nihče do nas.

Moseleyjeva govorniška tura je dobro organizirana in je v zvezi z neameriškim Deisom. Kakor Cough-

NAČRT DELA L.N.P.L. ZA LETO 1940

John L. Lewis, predsednik CIO in načelnik LNPL, je izdal poziv na vse progresivne sile, ki delujejo na politični fronti, da zedinijo svoje sile za takojšnjo akcijo. Enotnost vseh delavskih sil je prvo in poglavno vprašanje delavskega gibanja, ki se mora pripraviti na važne volilne prihodnje leto in predvsem pa za predsedniške volitve leta 1940.

Zaenkrat se bo LNPL posluževala svoje akcije v okvirju demokratske stranke, ker po mnenju Johna Lewisa še ni napočil čas za neodvisno delavsko politično akcijo, ker je delavstvo preveč razbito. Združenje vseh progresivnih sil je bo danes najbolj nujno, ako hočemo dognati pridobitve delavstva in demokratično.

Pričemši s 1. januarjem bo Liga razširila svoj delokrog in bo začela sprejemati vse, ki odobravajo njen program. V to svrbo bo pričela z veliko kampanjo v državah in okrajih, kjer ima že svoje močne postojanke. V sredi prihodnjega leta se bo vršila nacionalna konvencija, katero bodo tvorili delegati unij in združenj kooperativ širom Amerike. Konvencija bo dala Ligini avtorizacijo, da lahko podpira na konvenciji demokratske stranke leta 1940 progresivne kandidate za predsednika in podpredsednika.

Vpliv CIO in LNPL je viden že v mnogih državah. Governor Lehman v New Yorku, je pretekli teden konferiral z predstavniki CIO, da se doseže sporazum za legislativno akcijo, katero je predložil New York State Industrial Koncil legislativi v odobritev.

RAZVESLJIVA VEST

ZA NAROČNIKE, ČITATELJE IN PRIJATELJE "NAPREJA"

VELIKA SKUPNA SLOVENSKO-HRVAŠKO-SRBSKA KAMPANJA ZA "NAPREJ" NA VIDIKU

Zelo nas veseli, da moremo še pred prazniki javiti nekaj zelo vselelega vsem prijateljem našega lista.

Če bo šlo vse po sreči, bomo imeli v prihodnji kampanji neprecenljivo pomoč v hrvaških in srbskih sodrujih, ki nam lahko pomagajo razširiti list v vse one številne kraje kamor "Naprej" še ne zahaja, ki nam lahko pripomore k največjemu uspehu pri zbiranju potrebnega fonda in ki nam lahko pomore, da bomo tekom kampanje mogli osnovati solidna zastopništva lista po vseh velikih in manjših krajih.

Trdno upamo, da bomo še pred Novim letom mogli objaviti definitivno načrt bodoče velike slovensko-hrvaško-srbske kampanje za "Naprej", ki mora biti velik korak k udržitvi, pobjedanju in povečanju našega "Naprēja".

\$1000.— za fond "Naprēja". 500 novih naročnikov, obnova izteklih naročin, organiziranje solidnih zastopništev po naselbinah, — tako nekako bo postavljen zunanji materialni cilj kampanje. Naši prijatelji, ki vedo da je od povečanja števila naročnikov odvisna bodočnost lista, bodo zamogli preneniti vso veliko važnost stoprocentne izvedbe, teh minimalnih ciljev kampanje.

Rezultati in koristi kampanje pa ne bodo samo na materialni udržitvi našega lista, temveč tekom kampanje moramo idejo sloge in skupne nastopanja vseh demokratičnih sil čim bolj razširiti in posejati tudi se tam, kjer cvete razdor, mržnja in medsebojno sovraštvo. Kampanja mora pretrgati obroč, s katerim je še obdano slovensko javno udejstvovanje, obroč izolacije od ameriškega življenja in delavskega gibanja, obroč takozvane navalnosti v vprašanjih našega kruha miru in svobode.

Ozja zveza s Hrvati, Srbi in z ostalimi Amerikanci, se bo začela ustrvarjati z velikimi skupnimi slovensko-hrvaškimi-srbskimi prireditvami, ki bodo organizirane v vseh večjih naselbinah v USA in najbrže tudi po Kanadi. Duh solidarnosti, delavskega in slovanskega bratstva, zavest, da smo združeni in slojni nepremagljivi in da zamoremo s skupnim delom premagati vse sovražnike svobode, miru in napredka, bo potrojila tudi naše lastne sile in nam samim dala potreben pollet in zadostne moči.

Kar smo goreče želeli, a kar ni smo mogli doseči v lanskem letu s svojimi šibkimi silami, to bomo dosegli v 1939 s pomočnimi slovenskimi silami prijateljev demokracije in svobode in s pomočjo bratskega sodelovanja Hrvatov in Srbov.

Delajmo, pripravimo v vsakem, tudi najmanjšem mestu uspešno kampanjo "Naprēja".

120,000 BREZPOSELNIH V CLEVELANDU ZAHTEVA PODORO

27. december je dan, ko morate vložiti svojo prošnjo za podporo

Več kot 120,000 brezposelnih delavcev v Clevelandu in okolici zahteva brezposelno podporo, katero bo država morala plačati pričemši z 1. januarjem. Država je v to svrbo odprla več tozadevnih uradov za vlaganje prošenj, ki se začena z 27. decembrom.

Po izjavi W. T. Robertsona, delavskega zastopnika v komisiji, bo v Ohiju opravičeno do te podpore okrog 350,000 brezposelnih delavcev, ki bodo prejeli podporo od 1. januarja naprej.

Sledeče je potrebno, da dobiti svojo podporo: 1. Registrirati se morate pri Ohio State Employment Service v Auditorium Garage posloppju, kjer dobite takozvano "identification" izkaznico; 2. Morate iti v eno postajo te komisiji, bo v Ohiju opravičeno

Pomagajmo prostovoljcem!

Njihova dolžnost pa je, predvsem skrbeti za one žrtve fašističnega napada v Španiji sami, ki sedaj nujno potrebujejo hrane, obleke, mleka in zdravlja. Iz Španije slišimo zagotvila vlade in to potrjujejo naši prostovoljci: Na fronti fašisti ne bodo prodrli, pomagajte, da nas ne oslabinja glad in mrz. V tem pravcu so zaposlene francoske organizacije in zato ne morejo storiti skoraj nič za naše rojake prostovoljce.

Na vsak način storite vse, da priškočite našim junakom na pomoč. Iz ostalih dežel, iz Argentine, iz Avstralije, so izselenci s svojimi prispevki podprli prostovoljce, — a iz Amerike, kjer vas je največ, in kjer živite na najvišjem nivoju, pa ni glas. Seveda je res, da imate lastnih skrbi in potreb čez glavo, a v tem izrednem slučaju se ne morete izogniti nujni dolžnosti podpreti v potrebi se nahajajoče borce iz Španije.

Sedaj za božic in za Novo leto, spomnite se junakov in ne pozabite na one, ki so se bojevali tudi za to, da fašizem ne pride nekega dne do vas samih.

Odbor za pomoč prostovoljcem je razposlal apele. Odzovite se v vseh društvih, pokazite svoje bratsko solidarnost!

STEBER WALL STREETA - VELIK SLEPAR

Musica je prodajal puške fašistom za koncesije. — Sleparyl je tudi pri medikalnih pripomočkih. Podkupil kongresmana, da je glasoval proti federalni kontroli.

Nova sleparija, ki je prišla na dan v New Yorku, je odprla oči mnogim investorjem, ki z zaupanjem vlagajo denar v delnice, ki imajo blagoslov Wall Streeta. Sleparija je tako obširna, gre za desetine milijonov dolarjev, da bo vzelo precej časa, predno doženejo pravo vsoto, za katere je Musica osleparyl delničarje.

Philip Musica, ki je bil bolj poznan pod imenom "Coster", je že stari kriminalce, s katerim sta Wall Street in policija imela opravka že leta 1911. Ko je prišel svojo sleparisko kariero. Skoda, katero je sedaj povzročil 13.500 delničarjem, se računa, da bo znašala okrog 33 milijonov dolarjev.

Musica ni bil samo slepar temveč tudi ponarejvalec raznih zdravil. Dokazano je, da je trgoval in zalagal generala Franca z puškami in drugim orožjem, ki je bilo poslano Francu pod firmo: "Milk of Magnesia". Pošiljal je pa so šle od McKesson and Robbins, kot zdravila za špansko ljudstvo. Musica je podpiral fašistične vstaje tudi v Južni Ameriki s financiranjem, v zameno za koncesije za surovine, katere bi dobival iz teh držav.

Dalje ima vlada dokaze, da je Musica ponarejeval razna zdravila, ki niso vsebovala snovi po vladnih predpisih, in da je imel v svoji službi več lobistov in kongresmanov, ki so v kongresu glasovali proti vladni kontroli nad zdravili in hranom. Tem je redno plačeval visoke plače za to uslugo, da ni bil načrt sprejet. Vlada je zaplenila 576 steklenic Quinine, ki ni bil čist.

To je že druga velika sleparija tega leta, za katero je odgovoren Wall Street, ki vodi največjo opozicijo proti novemu dealu, ki skuša vsaj deloma kontrolirati njegovo spekulacijo in omejitvi sleparijo. Richard Whitney, Morganov partner, je sleparil s pomočjo Wall Streeta, dokler ga ni roka pravice spravila v Sing Sing ječo. Koliko drugih sleparjev je še na Wall Streetu, za katere se še ne ve, ker skrbno čuvajo, da vlada ne posveti v ta prevrantski tempelj.

VALERIJAN ČKALOV slavni sovjetski letalec, se je ponesrečil

Pri poiskusnem poletu z nekim novim modelom letala, se je v bližini Moskve smrtno ponesrečil Valerijan Čkalov, slavni sovjetski polarni letalec, ki je bil pilot tudi pri lanskoletnem poletu sovjetskih letalcev čez severni tečaj v Kalifornijo. Čkalov, ki je bil za svoje neštete zasluge odlikovan z najvišjimi sovjetskimi odlikovanji, je bil pokopan v Moskvi ob zidu Kremlija, kjer počivajo najbolj zaslužni možje Sovjetske Unije.

Čkalov, ki se je razvil od preprostega delavca do slavnega letalca, je bil simbol sovjetskega človeka, ki je posvetil vse svoje sposobnosti človeškemu progressu.

Ko se je po preletu iz Moskve v Kalifornijo vračal z ladje čez Ocean, ga je na "Normandiji" ogovoril ameriški milijonar in ga v razgovoru vprašal: "Ali ste bogati, da lahko potujete v prvem razredu te luksuzne ladje?" Čkalov, mu je odgovoril: "Da, 170 milijonov imam". Začuden Amerikaneec je hotel vedeti podrobnejše: "170 milijonov rubljev ali dolarjev?" V. Čkalov odvrne: "Niti rubljev niti dolarjev, imam 170 milijonov ljudi, oni delajo za mene a jaz za nje."

Zguba sovjetskega letalstva je velika.

Poraz režima v Jugoslaviji

URADNI REZULTATI VILITEV V JUGOSLAVIJI SO FALSIFICIRANI. — OPOZICIJA JE DOBILA 1,734.241 A REZIM SAMO 1,433.600 GLASOV.

Poročevalci velikih listov iz Belgrada, kakor n. pr. korrespondent "New York Times", poročajo, da je belgrajska vlada obtožena falsificiranja volilnih rezultatov in da je vodja demokratične opozicije dr. Maček s svojim podpisom objavil letake, v katerih je obtožba za falsificiranje podprta z številkami.

Vlada sama priznava, da pri njenih objavah, na katerih temelji trditev, da je Stojadinović dobil 1,6 mil. a opozicija 1.3 mil. glasov, niso upoštevali rezultati iz mnogih hrvaških in dalmatinskih volilnih okrožij, ki so kakor je znano 90% na strani opozicije.

V Zagrebu in po drugih mestih so bile velike manifestacije ljudstva, ki je dalo duška svoji žmigi nad režimom. Zagreb je dal demokratični opoziciji 40,000 glasov, a kandidatom režima 3,000. (Pred štiri leti, 1935, je Maček imel v Zagrebu 30,000 a režim 9,000.)

V Macedoniji je žandarmarija vršila strašen pritisk na volilce, katere so gonili kot ovce na volišče. Kakor izgleda, je Živković, prejšnji srbski premijer, ki je pri teh volitvah kandidiral na listi dr. Mačeka, ostal neizvoljen, pač pa da je dobil dovolj glasov Jefitič, katerega so zrušile volitve 1935.

Kako so se vršile volitve v Sloveniji, veliki listi ne poročajo a pisem, iz katerih bi bilo mogoče razbrati kaj po-

Zunanji pregled

Velika posojila, ki so jih dobili Kitajci od Anglije in Amerike, so velikega političnega pomena. Japonci so vesti o posojilu sprejeli zelo nesimpatično in so naravnost zagrozili, da bodo smatrali ta čin kot nekaj japonskemu cesarstvu sovražnega. Proti posojilu so se tako v Angliji kakor v UAS zavzemali močno krogi fašistom prijazne veleburžoazije. Ta bi hotela, da se tudi za ceno političnega in ekonomskega poraza demokratičnih vesele obdrži na površju fašistična trozveza Berlin-Rim-Tokio. Tjuzvezo smatrajo za hišnega psa kapitalizma, katerega garancirajo vlade, leži v tem, da se s posojilom daje celemu svetu razumeti, da Anglija in USA nikakor ne mislita prepustiti Kitajsko v plen japonskim imperijalistom. USSR pa že od vsega začetka podpira Kitajsko.

Francija, od katere Italijani zahtevajo veliko ozemlja, je dobila od Anglije zagotovilo, da bo imela vsa njeno podporo v slučaju italijanskega napada. Francoski generalni štab je na delu, da spravi vse meje, na katere cikajo Italijani v dobro obrambeno črto. Daladijerova vlada, ki se vsled svoje protijudske notranje politike komaj drži na površju, je dobila odobravanje vsega parlamenta, ko je izjavila, da pod nobeno ceno ne bo odstopila Italiji niti pedu svojega ozemlja.

Nemčija, ki se vsa leta pripravljala na podjarmljenje Ukrajincev, ozemlje katerih potrebuje radi rudnin in žitnic Ukrajine, je pozvala v Berlin človeka, katerega so belogardisti proglasili za carja. Nemčija poskuša organizirati ukrajinsko gibanje za ukrajinsko državo, katero bi tvorili Ukrajinci iz Poljske, Sovjetske Unije in sosednih dežel. Sovjetska Unija, ki ve od katere strani ji preti nevarnost, se za vsak slučaj napada temeljito pripravila. Dosledno besedam, spreporjenim ob letošnji proslavi oktoberske revolucije, da je sovražnik, ki napade treba uničiti na njegovim lastnem ozemlju. Moskva gradi velike bojne ladje, kar Nemčiji in Japonski nič ne ugaja.

V Španiji so republikanci v kali zatrli poskuse fašistične ofenzive in s zadnjo napovedjo gen. Franka, da bo na Novega leta dan v Barceloni in v Madridu, se je zgodilo kot z vsemi prejšnjimi priprokovanji: ostalo so prazna napovedovanja. Želje fašistov so se tudi, tokrat razbile na jeklenem odporu hrabrih braniteljev svobode in kulture.

PROSTOVOLJEC MIRKO MARKOVIČ NA SVOBODI

Mirko Marković, ki je bil nad dva meseca na Ellis Islandu in kateremu je preti deportacija, ker ni imel v redu papirjev, je bil pod bondom izpuščen, za dobo, dokler se njegov slučaj ne reši. Tisoči pisem posameznikov in organizacij, ki so zahtevale njegov izpust, so uspeli.

M. Marković, ki je bil komandant Lincolnove brigade v Španiji, želimo dobrodošlico. Naj bi mu čimprej uspelo dobiti dovoljenje bivanja v USA, da bo mogel nadaljevati svoje delovanje za zmago demokracije nad fašizmom med nami v Ameriki.

NAPREJ

Slovenian Weekly Anti-fascist Labor Paper in U. S. and Canada. Published Weekly by "NAPREJ" Publishing Company. 1916 East Street, N. S. Pittsburgh, Pa. P. O. Box 1866, C. P. O. Entered as second-class matter, Sept. 17, 1936, at Post Office at Pittsburgh, Pa., Act of March 3, 1879.

NAPREJ

tednik slovenskih fašističnih delavcev v Ameriki in Kanadi. — IZHAJA V SREDO — Naročnina za celo leto \$2.50; za 9 mesecev \$2.00; za 7 mesecev \$1.50; za 6 mesecev \$1.35 in za 3 mesece \$0.75. Dopisi in oglasi morajo biti v uradu najpozneje v ponedeljek zjutraj. Dopisov brez podpisa ne vpoštevamo. Vse pošiljave naslovite na: "NAPREJ", 1916 EAST ST., N. S. PITTSBURGH, PA. Phone: FAirfax 1442

ODGOVOR NARODOV NA MUNCHEN

Neverjetno hitro se v današnjem času spreminja in razvija mednarodna situacija, katero obeležuje velikanska borba med fašističnimi vojnimi priganjanci in imperijalističnimi osvajalci proti svobode respektirajočim, miroljubnim in demokratičnim narodom in državam. Pred dobrimi dvema meseci, v žalostnih dneh Chamberlainove in Daladijerove kapitulacije pred Hitlerjem in Mussolinijem v Munchenu, ko je bila položena na žrtvenik fašističnega osvajanja bratska Čehoslovaška — ko je izgledalo, da razen Sovjetske Unije ni nobene druge sile na svetu, ki bi bila neupogljiva, odločna zoperstavitelj se fašističnim nosilec srednjeveškega duha in metod, so klonili mnogi duhovi, ter v brezupnem jadikovanju tarnali, češ, vse je izgubljeno, pomandrani bomo od fašističnega valjarja, pred katerim se umikajo najmočnejši.

Danes, o Božiču položaj ni več tako črn. Danes vemo, da žrtve Čehov in Slovkov niso bile zastoj, danes vidujemo, da je bil Munchen samo Pirova zmaga. Ni zasluga Chamberlainov in Daladijerov, če je danes položaj jasnejši. Chamberlain in Daladijeri so še danes slaba točka in zapreka pri izvrševanju nujne naloge človeštva, pri uničenju fašističnih nasilježev. Spregovorila pa so ljudstva, katerim je Munchen odprl oči, da so se mogla zagledati v prepad, v katerega bi Hitler in Mussolini hotela potisniti vse narode sveta, kot sta storila to s Čehoslovaško. Razgibale so vse ljudske množice in njihova zasluga je, če je danes položaj jasnejši in če bo v prihodnjih tednih in mesecih še bolj preciščen.

Odgovor na Munchen predstavljajo volitve v Jugoslaviji, pri katerih so Srbi, Hrvati in Slovenci odklonili Stojadinovičev politiko, ki temelji na odvrtnem načelu: Bolje je, odreči se vseh pravic in svobodščin ter ostati živ sluga fašističnih močtev, kot boriti se za svobodo in neodvisnost. Ljudstvo je odgovorilo nasprotno in da je tako odgovorilo, je pripomogla tudi strašna izdaja v Munchenu.

Odgovor na Munchen je velika svetovna akcija civiliziranega človeštva na nacistična zverinstva proti židom in drugim manjšinam v Nemčiji.

Odgovor na Munchen je trgovska pogodba med Anglijo-USA-Kanado, konferenca USA z južnoameriški državami v Limi, likvidacija železnih gardistov v Romuniji, odločen odgovor Francije na italijanske zahteve in sprememjen ton Chamberlaina in Daladijera, ki si spričo dogodkov ne upata več ponavljati, prvotne njihove bajke, da sta v Munchenu rešila mir za dobo našega življenja. Odgovor na Munchen je posojilo, ki sta ga dali USA in Anglija Kitajski, odgovor na Munchen je izjava Anglije, da ne misli dovoliti blokade republikanske Španije, dokler ne oddidejo iz španskega ozemlja italijanske in nemške armade.

Odgovor na Munchen je tudi naše veliko vseslovansko gibanje v Ameriki, ki po svojem kongresu v Pittsburghu 3. decembra pripravlja nacionalni kongres za vso Ameriko.

Munchen je v precejšnji meri že postal povod za široko mobilizacijo vseh demokratičnih bojovnih sil po vsem svetu. Dosedanjim odgovorom na Munchen pa morajo slediti nadaljnj, močnejši in silnejši, vse dotlej, dokler se ne opere sramota nanešena človečanstvu v Munchenu, vse dotlej, dokler ne bodo zrušeni v prah fašistični močtoci, katerih pravih obraza smo brez maske spoznali v bavarski prostolnici — v Munchenu.

PORAZ REŽIMA V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje s 1. strani) delavskega in delavsko-kmečkkega gibanja, krščanski socialisti, komunisti in socialisti. Kake rezultate je dalo to sodelovanje bomo poročali.

Ponavljamo, da v Jugoslaviji ni dovoljena nobena demokracija, da so komunisti izven zakona, niti socialisti, niti pristajači dr. Mačeka ne smejo imeti nobene strankarske organizacije in so šli na volitve brez organizacije, brez shodov in brez svobodnega tiska. Uspeh demokratične opozicije je toliko večji.

Ljudstvo se je izjavilo za program opozicije, ki zahteva: skupno državo Srbov, Hrvatov in Slovkov, v kateri morajo biti bratski narodi enakopravni in ki mora biti demokratična. Program opozicije je naperjen tudi proti dobedanji zunanji politiki pod-

Naše Primorje v fašistični sužnosti

18. OBLETNICA RAPALSKE POGODBE

Zavedni izseljenci tudi letos ne smemo pozabiti, da je te dni preteklo 18 let, odkar je bila sklenjena Rapalska pogodba, ki je 700.000 primorskih Slovkov in Hrvatov odtrgala od njihovih dežel, in jih izročila italijanskemu imperijalizmu na milost in plemilost. S to pogodbo je Jugoslavija v vseh ozirih mnogo izgubila. Tudi ta pogodba je dokaz, da imperijalisti nikoli niso upoštevali zahtev malih narodov po svobodi in neodvisnosti. S 500.000 podpisov so Slovenci in Hrvati v Juljski Krajini manifestirali svojo zahtevo, v kateri so poudarili da hočejo živeti skupno v eni državi Jugoslaviji. Kako so imperijalisti upoštevali to zahtevo, se vidi iz Rapalske pogodbe. Ob koncu svetovne vojne smo slišali zveneče besede o svobodi in samoodlobi narodov, ki niso bile drugega kot navadna ograbna goljufija narodnih množic. V resnici so se imperijalisti kakor sestradani volkovi, s pomočjo svoje lažnjive diplomacije in podlih intrig borili med seboj, kdo bo eden drugemu iztrgal iz rok čim največ plezna. Žrtve teh intrig so postali Slovenci in Hrvati v Juljski Krajini. Kakor bratje Čehoslovaki, so tudi oni zaman pričakovali pravice. Kakor Čehoslovake je tudi nih nekega dne kot strela z jasnega neba zadel vest, da so odtrgani od svojega naroda in priključeni tuji, slovanskemu življu sovražni državi. Svečane izjave predstavnikov Italije v Društvu narodov, deklaracije italijanskega ministrskega predstavnika v rimskem parlamentu, (27. IX. 1919) ter govor italijanskega kralja I. XII. 1919, vse to je dajalo upanje, da Italija z našim narodom v Juljski Krajini in Istri ne bo tako slabo postopala.

Komu niso znane vse neštivilne žrtve, katere so dali Slovenci in Hrvati pod Italijo v boju za svojo svobodo. Toda nobene muke in nobeno trpljenje ne bo nas primorskih Slovkov in istrskih Hrvatov pripravilo do tega, da bi odstopili od naše elementarne zahteve, katero ponavljamo danes glasneje kot kdaj koli poprej: Zahtevamo samoodlobo narodov, zahtevamo, da se Slovenci in Hrvati pod Italijo priključimo Jugoslaviji. Ko je Mussolini izjavil, da imajo vse narodne manjšine pravico, da se priključijo narodu kateremu pripadajo, zahtevamo isto pravico tudi za nas! Burlovič.

Vesele praznike in srečno Novo leto želi naročnikom, čitateljem in prijateljem Napreja.

Uredništvo in uprava. Poglejte na naslov. Številke pri naslovu vam povedo, do kedaj imate plačano naročnino. Prva številka označuje mesec, druga dan, tretja leto, do kedaj imate plačano naročnino; n. pr. 12-15-38 vam pove, da je 15. decembra potekla naročnina in vas opominja, da jo obnovite.

ZMAGA DELAVSKIH KANDIDATOV V KANADI

Pri občinskih volitvah, ki so se vršile v provinci Ontario v Kanadi, so dosegli delavsko-progresivni kandidati velike in važne uspehe. V mnogih mestih so progresivni postali važen činilec v mestnih upravah in po nekaterih industrijskih krajih so za župane izvoljeni kandidati delavstva.

Pravi so dobili delavski kandidati večino. V Hamiltonu je ponovno izvoljen znani unijski voditelj Sam Lawrence. V Kirkland Lake je zmagal župan R. J. Carter in izvoljen je tudi Tommy Church, organizator rudarske unije. V Timminsu je dobil večino sedanji progresivni župan Bartleman a v občinsko zastopstvo sta izvoljena delavska kandidata.

Ljudstvo v Kanadi se je zavedlo. Spoznalo je, da so ga obe kapitalistične stranke, liberalci in konzervativci, dolga leta zavajali, da so obe stranke služabnice kapitala. Kanadsko ljudstvo je na svoji lastni koži spoznalo, da se mora osvoboditi teh strank in se politično postaviti na svoje lastne noge. Volitve so velik korak v tem pravcu.

Delavsko-progresivni kandidati so izšli zmagoviti iz volitev še v veliki vrsti drugih kanadskih mest, kakor v Stamford, Niagara Falls, Guelph, Stratford, Fort William, Cornwall, Kitchener, North York itd.

Nadaljne občinske volitve se vršijo sledeče tedne v Vancouveru, Montrealu in 1. januarja v Torontu.

PODPORA BRESPOSELNIH V CLEVELANDU

(Nadaljevanje s 1. strani) vsi deloma zaposleni delavci, ki zaslužijo manj kot 60% svoje redne tedenske plače. Vložite zahtevo za "appointment" datum.

Vsi deloma zaposleni delavci, ki zaslužijo manj kot 60% svoje redne tedenske plače. Ko vložite svojo prošnjo, vas bodo vprašali za razne podatke kot so: Ime in naslov, številko Social Security izkaznice, rekord zaposlitve in naslov tvrdke, zakaj ste bili odpuščeni itd. Ček bo poslan naravnost iz Columbusa na vaš dom po pošti. Tega čeka vam ne more nihče zapleniti za kakšen morebiten dolg.

Vsak delavec mora vzeti s seboj svojo "Social Security" izkaznico in "separation report" od svojega zadnjega delodajalca, če je bil odpuščen po 1. oktobru t. l.; kdor je bil odpuščen med večjim številom, (več kot 25 skupaj), mu ni treba "separation reporta."

Potem, ko ste vložili prošnjo za podporo, je treba le potrpežljivega čakanja, da prejmete svojo podporo v obliki "cheka", ki mora slediti tekom naslednjih treh tednov.

Brezposelni zakon stopi v veljavo z 1. januarjem. Vsi brezposelni delavci, ki so delali več kot 20 tednov v zadnjih 52 tedni, so opravičeni do te podpore. Podpora znaša polovico tedenskega zaslužka, ki pa ne bo presegala vsote \$15.00 na teden in ne za dalje časa kot za 16 tednov. Tu di deloma zaposleni bodo opravičeni do "delne" podpore od 10—40% zaslužka. Do te podpore so opravičeni

Clevelandčani so si izvedbo tega zakona, ki velja za vse države, priborili. Kjer še ni sluha o sličnih pripravah poskrbite z organiziranim nastopom, da pridete do svojih pravic.

Družine WPA delavcev gredo k Rooseveltu

Mr. in Mrs. WPA Workers gresta v Washington k predsedniku F. D. Rooseveltu, da mu poveta, kako more živeti cela družina s 44 dolarji na mesec? Workers Alliance je izbrala v to svrhu dve tipični osebi, katere bo sprejel Marvin McIntyre, predsednikov tajnik, da mu izročita izjavo o razmerah na WPA.

Beležke o tem in onem

In vendar se giblje. Ideja zblizanja in skupnega delovanja namreč. V "Prosveti" se pojavljajo članki in dopisi, v katerih se išče vzroke, ki so dovedli do stanja, da imamo po naselbinah celo vrsto, ne samo podpornih organizacij, temveč tudi pevskih, dramatičnih in drugih naših ustanov. Razpravlja se o vprašanju, zakaj imamo pol ducata šibkih delavskih časopisov, ko bi bilo mnogo koristnejše in zdravejše vložiti vse naše sile okoli enega ali dva močna in dobra lista. Postavlja se vprašanje, če so različne verske ali strankarske pripadnosti res tako nepremostljiv prepad, da bi se ne mogli sporazumeti vsaj na govtovih točkah in pri njih združiti svoje sile in povzru še razcepilne sile. V "Proletarcu" je s. Jurca za?el preiskovati vzroke za slabo razvijanje socialističnih klubov in njihovo nazadovanje. A najboljše v tem pogledu so storili rojaki v New Yorku, ki so na poziv F. Keržeta vzeli stvar praktično v roke in ki sklicujejo skupne sestanke vseh slovenskih društev in ki poleg razpravljanja, tudi je praktično gradijo podlago za skupno sodelovanje na kulturnem in socialnem polju.

ge in sporazuma začelo pogajati. Skrbimo vsi, da nam ne potože mrazu medsebojne mrznje in nam ne segnje v plohah nasprotnjanja ki je še vedno močno v slovenskih vrstah. * * * Coster-Musica je gospodarstvo ničil 13.000 malih ljudi, ki so vli svoje pristradane prihranke v cije tega sleparskega veleposlanca Coster-Musica, ki si je sam spada v vrsto največjih prevratov sedanje dobe, v kategorijo viskijev, Kreugerjev in če hote skupino vrhov današnje ameriške družbe. Coster-Musica je italijanska porekla, po verskem pripadnosti pa katoličan. Nikomur pa ne padlo v glavo, valiti krivico na svoje zločine na italijanski narod, li na katoličane sploh. Toda naši antisemiti vse počeli, če Coster-Musica bil slučajno židov. Spod Trunk bi ta slučaj napro in razglašal kot argument v svoje antisemitski kampanji, da bi iskre letele. Saj vsak najmanjši samezen slučaj kakega židovskega zločinca pripisuje celemu židovstvu vseh židovskih krvi. Naj ima vsi če hoče; toda stvarno tako postojnje nikakor ni.

Gibanje za slogo in enotnost, ki je ena glavnih smernic vsega delovanja prijateljev našega "Napreja", raste in bo še rastle, kakor narasčajo potrebe, ki tako nujno zahtevajo združenje vseh naših obstoječih sil, v korist in procvit nas vseh in vsakega izmed nas. "Brat Petrovič" je v "Prosveti" povedal svoje mišljenje in zaključil s predlogom, napol v šali napol za res, kakor pravi. "Njegov predlog glasi: Sklenimo, da je od danes naprej vsak rojak, ki ustanovi novo društvo, nov klub, nov zbor, nov časopis, novo jednoto — Public Enemy No. 1. Smisel predloga je brezdvomno pravih in na podlagi smisla tega predloga, je mogoče in treba poskrbeti, da se bo o njem začelo povsod razpravljati in da bo predlog, jasneje formuliran, postal po naselbinah definitiven sklep.

Ickes je povedal par gorkih naslov onih Američancev, ki svojih prsih nosijo odlikovanja, ter jim je podell Hitler. Imamo je navedel Forda in pa Lindberga, ki se dicita s fašističnimi odlikovanji in ki hočeta pri vsem odlični dobra Amerikanca. Ickes je mislil, da ameriški državljani, ki so na trza za čast in ki sprejme pohvale nagrado od fašističnih diktatorov ne more biti iskren prijatelj in nilec ameriške demokratične situacije. — Ni povsem ista, toda čna je zadeva z odlikovanji, ki prejemajo nekateri slovenski ameriški državljani od diktature v slaviji. Taki pogojni demokrati, terim samo pol srca bije za svoboda druga polovica srca pa utrija taktu diktature, res ne morejo dobi ameriške državljanji.

Sluznost in enotnost nista samo potrebni, temveč tudi mogoči, preko vseh obstoječih razlik in verskem in strankarskem pogledu. Vsakemu mišljenju sorojaka, pa če se nam zdi še tako napačno, skazujmo potreben respekt. Gojimo in razvijajmo vsak svoje prepričanje in ideal. Ker pa smo vsi delavci in s tem samim pristajači svobode, miru, demokracije, napredka in socialne pravičnosti, je podlaga za skupno nastopanje v vprašanjih našega kruha, svobode, obstanka in bodočnosti podana.

Ali niso čudni nekateri nametroni? Leta in leta v teoriji in v si zapuščajo temelje marksističnega gledanja na svet, pa imajo kdaj sedaj očitati? Pr. Stalina, da vidra marksizem. Če bi ti likovi torji marksizma sami veselili svoj nienost vsi v dnstov, bi se v rali veseliti, bi se Stalinu na pot, po kateri oni se davdijo. O tega pa ne Nazadnje je za spremembo enkant kot lik, ja marksizma, misleči čitatelji cele pisarije uvidi, da mora bin lin še vedno O. K.

DELO VSESLOVANSKEGA KONGRESA

14. decembra se je vršila seja pripravljalnega odbora, ki je sklical in organiziral uspešen kongres 3. decembra. Sklenjeno je bilo, da se preda posle novo izvoljenemu odboru na seji, ki bo 13. januarja zvečer. Na tej seji, 13. januarja, se bo med izvoljenimi odborniki, (od vsake narodnosti po 4), izvolil predsednik in ostali uradniki, ki bodo vodili nadaljne delo na združenju in sodelovanju slovenskih organizacij in ki bodo vodili priprave za sklicanje vseslovanskega kongresa za celo Ameriko in Kanado.

ameriški Vseslovanski kongres. Slišimo tudi, da se bo v prijem letu vršil Vseslovanski kongres v Pennsylvaniji, ki ima namen razfestirati bratstvo slovenskih delavcev in pokazati deželi resni velikega kulturnega, športnega, prosvetnega delovanja številnih vankih organizacij. Ideja pobli na skupni veliki prireditvi Slovanov, razne narodne manifestacije priliko najboljšim pevskim štvm raznih narodnostih, da stopijo na istem odru, organizati tekme raznih športnih organizirati razstavo slovenskega, knjig itd. — to je dobra in lika ideja. Tako medsebojno skro tekmovanje, bi podlago vplivalo na posamezna delovanja. Upajamo, da bo bodoči odbor, idejo vzel v roke in jo izvel.

Zapisnik in rezolucije kongresa v Pittsburghu bodo tiskani v 2000 izvodih, ter dostavljeni delegatom in organizacijam, ki so bile na kongresu in tudi onim izven Pennsylvanije, ki bodo povaljene na prihodnji

Posnetek iz zasedanja Vseslovanskega kongresa, ki se je vršil 3. decembra v Pittsburghu, Pa. — Slovenci sedijo ob desni strani predsedniške mize.

Vse pošiljave za "Naprej" naložite v bodoče na naslov: "NAPREJ" 1916 EAST ST., N. S. PITTSBURGH, PA.

Dopisi iz slovenskih naselbin v Ameriki

IZ PITTSBURŠKE KRONIKE

Božični prazniki so tukaj, ali veliko vprašanje je, če nas bo obiskal Miklavž. Nima sredstev. Po nekaterih naselbinah pripravljajo nagrade za otroke, katere dajejo naše podporne organizacije. V Pittsburghu je v tem oziru bolj tiho, čeprav se sliši, da se bo mogoče kaj priredilo za ožji krožek dece. Zakaj samo za ožji krožek mi ni jasno, saj imamo vendar lepo število otrok in organizacij.

Zadnjič ste pisali, da je šla 20 letnica Jugoslavije mimo nas tako tiho, da se ni niti vedlo zanjo. Če je bilo takrat tako tiho in mirno, pa sedaj bolj smrdi in grmi in to v takozvanem taboru, ki je povsem enako škodljiv za Jugoslovane. Pravijo, da ponva ne sme loncu očitati saj, pa se včasih prezre to lepo pravilo in meče prav tam, kjer bi kaj takega nikoli ne pričakovali od tako sorodnih prijateljev. Hrvaški fašist in domobranec Došen, katerega podpira del hrvaške duhovščine, Mussolini in Hitler, se strašno huduje nad slovenskim pristašem jugoslovanskega režima in duhovnikom Kebetom, ker je nastopil na proslavi, katero so pripravili konzul in njegovi agenti v Pittsburghu.

Očitki so toliko bolj značilni, ker je vsa jeza zaman. Eni ne drugi niso imeli prilike, da bi govorili pred veliko množico Jugoslovancev, ki nocoje nasadeti na limance pijavkam demokratičnega naroda v Jugoslaviji in tukaj. Do-
rajo ostati to, kar so jih učili pred 30. leti, neglede na to, če odgovarja duhu časa ali ne.

Zadnjič, ko sem naredil domačo zabavo za naš list sem naletel na čudne karakterje, ki pravijo, da poznajo današnjo delavsko borbo, ki pa nocoje sodelovati v tem pravcu. Če bi bil šel za tem, da list uničujemo, bi bil gotovo dobil več podpore, kar priča, da bo treba še mnogo dela in poteka, predno se vsi otresemo takega razpoloženja. Ravno v tem tiči poglobljena naloga, da znamo razsojati pravilnost današnje potrebe. Toda jaz nisem eden tistih, ki obupujejo nad delavskimi masami, zato bom obiskal vse rojake, da se naročijo na naš list.

Frank Mlačnik.

LEP KONCERT 'SLOVANA'

Cleveland, Ohio. — Dvorana SDD je bila polna in prijetno bo koncert "Slovana" ostal v lepem spominu, tako radi pesmi, kakor radi vprizorjene žive slike. J. Roter je povedal, kako so štirje črni možje prodali 15 milijonov ljudi, Slovanov, ter opozoril, da se to tiče predvsem tudi nas Slovencev. Dvignil se je zastor in zagledali smo živo sliko, ki je predstavljala naše brate Čeha in Slovake, katerih so oropali vse pravice in jim nataknil Hitlerjev jarem. Pred živo sliko se je pojavil fantek, ki je začel peti čehoslovaško himno "Gdje domov je moj", a v ozadju je isto pesem pel tudi zbor "Slovana". Celokupni utis žive slike in petja je bil tako učinkovit, da nas je res pretreslo in mnogi so brisali solze.

Prihodnji koncert "Slovana" bo v Euclidu Ohio v Slovenskem Domu in zopet bomo imeli priliko slišati naše lepe slovenske pesmi. "Slovana" le tako naprej! — T. J. S.

KAKO JE V AUBURN, ILL?

Auburn, Ill. — Odborjani na pismo, v katerem se obračate na vse naročnike za pomoč listu. Prav žal mi je, da ne morem ob tej priliki prispevati za naš list, ker ni zaslužka. Toda zagotavljam vas, da bom storil svojo dolžnost ob prvi priliki. Ako bi Slovenci izgubili ta list, bi to bil hud udarec za zavedno delavstvo, ko nam grozi največja nevarnost, ko najbolj potrebujemo list, ki povdarja slovo in enotnost vsega demokratičnega ljudstva.

Naj opišem tukajšnje razmere, da me bodo čitatelji lažje razumeli. Z delom je tako slabo, da delavci na WPA delih danes zaslužijo več kot mi v privatnih podjetjih. Jaz sem v zadnjih dveh mesecih komaj 50 dolarjev zaslužil in od teh je šlo za vožnjo celih 10 dolarjev, kar pomeni, da je bilo za družinske potreščine komaj borih 40 dolarjev v dveh mesecih. Vsak lahko ve, kako more s tem živeti družina s 4 člani.

O naših domačih razmerah bi rad pripomnil samo to, da nas ni mnogo tukaj. Vsi smo napredni, toda nismo pa vsi enako vzgojeni, v kolikor se tiče delavskega gibanja. Eni so še vedno mnenja, da mo-

TIMMINSČANI NA DELU ZA ŠPANSKE OTROKE, ZA DELAVSKE ORGANIZACIJE V STAREM KRAJU IN ZA NAPREJ

Timmins, Ont. — Naša SPZ je 20. novembra priredila igro "Revček Andrejček", katera je v vsakem pogledu dobro uspela. Udeležba je bila nad vse pričakovanje. Čistega preostanka je bilo \$27.70, katere smo namenili razdeliti za najpotrebnejše namene. V pomoč delavskim organizacijam v starem kraju, ki so potrebne naše moralne in materialne pomoči smo namenili \$15, za španske otroke, ki so ostali brez staršev in ki vsled zločinke blokade fašistov in vsled zadržanja Chamberlaina in Daladijera stradajo \$10. S tem bi bil čisti dobiček že izrpan. Nikakor pa nismo hoteli niti ob tej priliki pozabiti na naš "Naprej", ki nas navaja na delavsko mišljenje

in k delavskemu delovanju. Zato smo iz blagajne SPZ dodali kar je bilo treba, da moremo poslati tudi našemu listu \$10, in k temu je dal še s. Doplhar 1 dolar, tako da pošiljamo za "Naprej" skupaj \$11.

To pa še ni vse. Rojaki že vihajo rokave za prihodnjo večerinko ali zabavo, ki bo prirejena za Naprej. Pisalni stroji pridno prepisujejo vloge za neko novo igro, ki bo tudi kmalu po Novem letu.

Bili smo zelo zaposleni z volitvami in rezultat delovanja je, da smo z uspehi lahko zadovoljni. Sodelovali smo po svojih močeh tudi v kampanji za tukajšnji "Daily Clairion" in izpolnili smo kvoto, ki smo si jo naložili in sicer \$35.

Mary S.

GLAS IZ MINNESOTE

Chisholm, Minn. — V Prosveti 18. nov. sem čitala uredniški članek pod naslovom, kdo je kriv poraza v Minnesoti. V tem članku uredništvo navaja dva vzroka. Prvi vzrok da je liberalni program republikanske stranke in da bo ta program tudi izvajal. Drugi vzrok da je pa notranja razprtija v farmersko delavski stranki, kar je tudi resnica. Tako je povsod. Ko bi delavstvo imelo napredovati, pa pridejo izdajalci, da vse razbijejo. Tretji vzrok je pa uredništvo samo privrglo, kar se tiče komunistov. Vsaj tukaj se nič ne ve, da so komunisti iz New Yorka hodili na shode v Minnesoto.

Res pa je, da so tukajšnji listi poročali, da je Benson komunist, da je hodil v New York na komunistične shode, prikazevali so lažljivo sliko, kako maršira s komunisti v New Yorku itd. Farmerje so pa strašili po radio, da zato ne morejo pridelati in prodati krompirja, ker raste na komunistični zemlji, čeprav vsake, da je zemlja v Minnesoti slaba za krompir. Pred volitvami so bili vsega krivi komunisti. Uredništvo prepozno preliva solze za Bensonom, ker je samo pripomoglo k njegovemu porazu. Če bi bila Prosveta in drugi manj zmerljala Rusijo in komuniste, ter bolj priporočala farmersko

delavsko listo in skupine, ki so delovale v njej, bi bil rezultat mogoče drugačen.

Čitatelji Prosvete ne vedo nič resničnega o Rusiji ter komunistih, ker za to skrbi urednik Prosvete. Ne vidijo diktature v Ameriki in tudi ne mrličev, katere povzročajo ameriški industrijalci s današnjem "speed-up" sistemom, da ne omenjam samomorov in pa pobijanja delavstva v štrajkih, ki so izvršeni vsled slabih razmer. Po mnenju tega urednika je za vse zločine obsojenih odgovorna le vlada Sovjetske Unije, med tem ko je za smrtne nesreče v Ameriki odgovorno le delavstvo.

Ko je urednik Prosvete potoval po Minnesoti, je obiskal svoje stare prijatelje ter stare boritelje za delavske pravice, ki so danes vsi na "črni listi". Ako družinski oče izgubi delo, je za njega ravno tako hudo, kakor da se ga obsodi na smrt. Neki dopisnik je zapisal v Prosveti, da je urednik norca brije iz nekaterih članov, kar je tudi res. On, ki brije norca, ker se komunisti trudijo v obrambo kruha in svobode sodelovati s katoličani, on, svobodomislec, je potoval po Minnesoti, pa je imel za spremljevalca katoličana. To ni nič napačnega, le logike nima tako zabavljanje.

Volilka, A. M.

MEŽICA RUŠI OBLAST

Preživov Voranc
(Odlomek iz romana "Požganica")

"Gremo!"
Telefoniral je še na občino po asistenco. Župana Vurzera ni bilo v uradu, oglašil se je tajnik Žalostnik.
"Vzemite še dva moža in počakajte. Moramo napraviti red!"
"Red?" Žalostnik je obupno zavpil.
Dvanašt mož z nasajenimi bajoneti je stopilo na cesto... Razburjenje množice je skoraj doseglo vrhunec, ko je od zgornjega konca vasi zadonel klic:
"Žandarji!..."
Prvi hip se je vse zdrnilo, umoknili so tudi najglasnejši kričači; kakor mora se je vleglo na množico in nekaterih se je polastil strah.
"Žandarji, žandarji..."
Zgoraj med hišami so begale čez cesto posamezne postave. Potem se je pokazala patrolja in počasi stopala nizdol po cesti.
Mučen molk, potem začuden

glas:
"Ali hudiči res gredo..."
Potem zopet kratek, mučen molk, nato zopet glas, a močan vprašujoč glas:
"Ali si hudiči res upajo..."
Nato, kakor bi počilo, zbor glasov:
"Ali si res upajo..."
Množica se je raztegnila kakor telo, ki ga zvija krč, in se je začela pomikati proti patrolji. Nenaden strah, ki ji je sprva zagomazal po žilah, se je umaknil razpoloženju neke ravnodušne radovednosti, neke presenečene užaljenosti, ki se je izražala v klicu:
"Ali jih vidite..."
Počasi se je pomikala množica navkreber, z vsakim korakom je postajala večja. V zraku je drhtelo in ždelo se je, da se nad dolino viseče megle razklajajo.
Tedaj so žandarji prišli do hiše čevljarja Potiska; dvanajst mrkih, v gručo stisnjenih postav, spredaj stražmo-

ster Tepan, trdo za njim ostalih enajst. Motno so se svetilkali bajoneti nad glavami. Patrolja je potiskala pred sabo občinskega tajnika Žalostnika, ki ga je gredoč prav za prav rekvirirala in ki je zaman glasno protestiral, da sam ne more predstavljati občinske asistene.
Tepan ni bil bedak, da bi takoj ne bil spoznal grozeče nevarnosti. Stotero sovražnih oči je zrl vanj. Skrajja je bila množica tiha, ali pri vsakem koraku je čutil, kako si ka iz nje strast sovraštva. Take še ni videl. In na ulici ni bilo nobenega njegovega pristaša, vse se je očividno potuhnilo. Tepan se je zavedal, da je mogoče napravil prenege korak, ali zdaj je bilo že prepozno, zdaj ni mogel več nazaj. Zato je tvegano vztrajal. Bili so skupaj...
Tepan je z roko na pištoli suho vprašal v nemškem jeziku, ki se ga je uradno zmeraj posluževal:
"Kaj delate tukaj?"
Njegov mojstrsko šolani glas je bil globok in navidez miren; nobene negotovosti ni izraževal. To je množico osup-

nilo in nihče se ni ganil.
Tepan se je osmelil:
"V imenu postave vas pozivam, da se razidete!"
Množica je še zmeraj molčala.
"Razidite se vsak na svoj dom!"
Nekaj odločilnih trenutkov, položaj je bil na previsu. Patrolja je mislila, da je že nadvaladala. Tedaj se je začel zadirljiv kroh:
"Kaj pa tebe to briga?..."
Ta izjavalni glas je razbičal ljudi. Odkod je prišel, ni vedel nihče, ali razžaril je pojemajočo strast množice. Desetine vzklikov je planilo na cesto:
"Poberite se vi!"
"Stiri leta ste nas tlačili, zdaj je konec!"
"Proč žandarji! Doli žandarji! Živela svoboda!!!"
Z vriščem je naraščala gneča, od zadaj so pritiskali množica se je počasi v polkrogu zgrnila okrog patrolje. Hkrati se je zgoščevalo ljudstvo na cesti za njo.
Tepan je sprevidel, da izgublja tvegano igro. Pogled na oboroženo moštvo za njim ga je prepračil, kaj se godi v

njem. Vsem je sijal deslej nepoznan sijaj iz oči... Stražmojstra je zaskelilo v grlu. Navil je drug ton.
"Kdo govori tukaj v vašem imenu?" je začel pomirjevalno in nenadoma v slovenskem jeziku.
Popadlo ga je sto zasmehljivih oči.
"Kdo? Mi vsi, vsi govorimo!"
"Ali vidite, kako sladko poje! In nenadoma poje slovensko!... He, he!... Ali čujete?"
Drosa (množica) se je razposajeno zasmejala.
"Bodite pametni in pojdite domov!"
Tepanov glas je pokušal biti topeč, prepričevalen; ali dosegel je ravno nasprotno.
"Spravite se vi domov!"
"Nas ne boste več komandirali!"
Rudar Kordež, ki je stal v prvih vrstah, je mahnil z rokami proti Tepanu. Glasovi so prepvili drug drugega, čisto zadaj v gneči so kričali otroci, kakor bi jim kdo hodil po nogah. Iz množice so se dvignile pesti, nekje za cesto (Nadaljevanje na 4. strani)

Nov odbor SKPD v Kirkland Lake

Kirkland Lake, Ont. — V nedeljo 4. decembra so se vršile volitve odbora našega podpornega društva, katerih se je udeležilo 40 članov. Novi odborniki za leto 1939 so sledeči:
Predsednik: Anton Turk; tajnik: Frank Grebenc; blagajnik: Anton Hočvar. Bolniški nadzorniki: Frank Urbas, za celo mesto, Dominik Maček za Chaput Hughes, Martin Novak je pomočnik. Nadzorni odbor: Ivan Lavrich, Joe Vesel, Frank Mele, Peter Sterk, Louis Zdravje. Vrtar pri društvenih sejah: Vladimir Dim.
Ob slovesu od tajniškega mesta, katerega sem vršil štiri leta, čestitam izvoljenim odbornikom za 1939. Želim da bi vsi člani podprli delo izvoljenih odbornikov in da bi se z dobro voljo in s prijateljskim sodelovanjem naše društvo še bolj okrepilo v korist Slovencev v Kirkland Lake.
Kdor še ni član podpornega društva naj pristopi in postane član. V slogi in združenju je naša delavska moč, naša bodočnost.

Kmalu bo sveti večer med nami. Vsem Slovincem in Slovenkam želim vesele praznike in srečno novo leto 1939.
George Medosh, tajnik.

MAJNARJE ODPUŠČAJO

Yukon, Pa. — Kadar konja love, mu ovsia mole, ko ga enkrat ujamejo, mu pa biča dajo. Bilo je par dni pred volitvami. Ko sem šel po noči domov iz dela, srečam človeka na cesti, ki je že bil precej natrkan. Pravi: ej, Robich, pojdi pit! Vprašam, kdo plača? Demokratije! Jaz sem odklonil s pojasnilom, da kadar sem žejen, sam plačam. Pridem drugi dan na kozarec piva, pa me že lovijo ljudje druge sorte, republikanci, ki so nam obljubovali, da bo vse delalo, če bodo izvoljeni. Seveda jaz ne verjamem takim "delavskim prijateljem". To so le agentje, plačani od obeh kapitalističnih strank. Oni nimajo nobenega programa za delavstvo, samo prazne obljube. Eni in drugi obetajo, da bodo vse zaposlili, pa je ravno narobe. Bolj stari dela sploh ne dobe in tudi mladih je dosti brez dela.
Novi deal je pod mizo. Tukaj smo večinoma premogarji, ki smo najbolj tepeni. V bližnji naselbini Fitzhenry je bila odpuščena ponočna šifta 258 mož. Zdaj so na cesti. Pri nas pa bodo dobili novo mašino v januarju, kar pomeni večjo produkcijo in več brezposlenih.

Joseph Robich.

STANDARD OIL ZVEZANA Z COSTER-MUSICA?

Oblasti so dognale v teku dosedanje preiskave, da je nadslepar Coster-Musica vodil pogajanja za nabavo 2.000.000 pušk in pripadajoče municije, ki niso bile namenjene za kako zunanjo državo nego za pripravo vstaje v Ameriki sami. Z Coster-Musico so bili v zvezi odgovorni ljudje od mogočnega Standard Oil Co. — Bati se je, da bodo številni vplivni sokrivci in pomočniki Coster-Musice dosegli, da ostanejo rezultati preiskav tajni in brez zakonitih posledic.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VSEM SLOVENKAM VOŠČI
MODERN BEAUTY PARLOR
ANNA KLUN and VIRGINIA ZUPANCIC
EDMOND CROQUIGNOLE PERMANENT
WAVING A SPECIALTY
ALSO OTHER PERMANENTS
5119 BUTLER STREET
PITTSBURGH, PA.
Phone: STerling 4248

IZDELUJEM
VSAKE VRSTE
HARMONIKE
PO NAJNOVEJ-
SEM MODELU
IN PO ZMER-
NIH CENAH.
SE PRIPOROČAM
J. Mikus
6607 EDNA AVE.
CLEVELAND, O.

Dober premog in drva
Dobite pri
SEDMAK
MOVING
6506 St. Clair Avenue
Tel: FAnderson 1920
Cleveland, Ohio

Voščim vesele božične praznike
A. J. SIMON
SLOVENSKA MESNICA
Klobase in različno suho meso.
5145 BUTLER STREET
Phone: ST. 2157
Pittsburgh, Pa.

Holiday Greetings
ED. ZINSSER
FLORIST
Say it with Flowers
Flowers For All Occasions
4619 BUTLER STREET
Phone: SC. 1678
Pittsburgh, Pa.

CLEVELANDČANI!
ZABAVNI VEČER
Priredijo prijatelji za mir in demokracijo
v soboto 24. decembra 1938.
v Slovenskem Narod. Domu na St. Clairju, soba št. 1 (stara poslopje)
Čisti preostanek zabave gre za napredek izobrazbo in v pomoč ranjenih prostovoljcev, ki so se vrnili iz Španije.
Za ples igrata brata Šušteršič.
Pridite. Vabi vas Odbor.

CLEVELANDSKI ŠKANDALI

Mestna uprava je silila reliefne delavce, da prodajajo ničvredne delnice.

Med tem, ko je mestna uprava župana Burtona obešala vedno več dela na rame obiskovalcev reliefarjev in jih odpuščala, ker niso mogli izvrševati vsega dela, ki ni imelo nobene zveze z reliefom, je bilo odkrito, da so ti delavci morali poleg vsega drugega dela prodajati tudi delnice bankrotirane firme Fidelity Investment Association.

Po preiskavi, katero je vodil Union Leader, delavski časopis, je bilo dognano, da so v dveh reliefnih uradih bili sklicani vsi delavci na izredni sestanek, na katerem je govoril zastopnik firme, ki je prodajala ničvredne delnice in jih prepričeval o valuti investicije v te delnice.

Na krmlilo te investicijske korporacije so bili sami visoki bivši republikanski voditelji in člani raznih kabinetov,

med njimi najbolj znani Carmi Thompson, bivši zvezni zakladničar.

MESTNI KONCIL ODKLONIL PODPORO ŠPANSKIM PROSTOVOLJCEM

Mestni odbor je bil dovolil, da se na ulicah pobira prostovoljne prispevke za španske prostovoljce Lincolnove Brigade. Toda ko so nekateri fašistični pristaši v mestni zbornici nahnuli na koncilmane, češ, da so prostovoljci komunisti, so prepovedali pobiranje prispevkov. Stanje, da morejo nekateri fašistični histeriči s svojim kričanjem prevrčati sklepe zbornice mora prenehati. Med onimi koncilmani, ki so se prvi vdali fašističnemu rjuvenju Frankovih prijateljev v Clevelandu je bil na našo sramoto tudi slovenski koncilman. — T. J. Š.

KAKŠEN NAJ BI BIL NAŠ "NAPREJ"

Cleveland, Ohio. — Ko prilagam \$1 v pomoč listu, bi rad odgovoril nekaj na vprašanje, ki ste ga stavili čitateljem v številki od 7. decembra. Po mojem mnenju mora biti v "Napreju" prostora za vsakega poštenega človeka, da pove svoje mišljenje in tudi da odgovori na zavratne napade ljudi, ki se spravijo na enega ali drugega, da ga uniče in da ga vržejo za kak plot. Take dopise je treba objaviti, tudi če se uredništvo ne strinja z vsebino dopisa, ker svobodna beseda se ne sme nikomur kratiti.

"Naprej" je dober list. Piše o svetovni politiki in o vsemu kar je s političnega stališča delavstva važno, zagovarja slog in združenje, skupno fronto vsega delavstva. Mnogi pa bi radi imeli v listu še kaj drugega, ne samo politiko. Niso še vsi dovolj razviti, da bi razumeli vse, kar se piše v listu o politiki in taki ne prečitajo najvažnejših člankov in potem govorijo, da ni nič novega v listu. Uredništvo bi moralo stran ali vsaj pol strani odstopiti za razne zanimivosti, za novice, a druge pol strani za razne zgodbiče, o ekspedicijah, o džunglah itd. Drugo naj pa ostane kakor je, ker je dobro, posebno beležke.

Anton Rodica.

MEŽICA RUŠI OBLAST

(Nadaljevanje s 3. strani)

so hreščale late. Patulji je prihajalo vroče. Tepan je sunil tajnika Zalostnika, naj spregovori. Preplašeni možicelj, ki je proti svoji volji prišel v to nevarno zagato, je hripavo zaprosil: "Občani, bodite pametni, vse se bo uredilo!" Njegov glas je povzročil nov vihar: drosa je klicala: "Kdo je pa tebe klical, Zalostnik žalostni?" "Ali misliš, da barantaš s krušnimi kartami?" Tedaj se je v ozadju pojavilo nekaj vojaških postav. Droso je prešinilo: "Repežev Rok!" Repežev Rok, Naraglavški Anzuh in še nekaj soldatov, ki so se menda pravkar vrnili s fronte, je stopilo na plan. Med njimi je bil eden, ki ga nihče ni poznal in ki je, bežeč po skrivnih stranskih potih v zaledje, slučajno padel v Mežico. Same črne, od vetra, napora in stradanja posušene postave. Nekdo izmed soldatov je zavpil: "Ne dajte se!" Množica je vztrepetala. "Ne vdajmo se!" — "Dajte

Srpski čitalec 'Napreja' piše

Greensburg, Pa. — Prejel sem opomin za obnovno naročnine, katerega sem pričakoval. Zal mi je, da nisem v stanju izpolniti svojo dolžnost napram listu katerega rad čitam. Slediti delavskim časopisom je moje edino uživanje, ki mi je ostalo na stara leta. Od dolgoletnega dela za rudarske barone so mi ostale dve kolajne: naduha in paravmatizem, ki me mučita. Dokler sem še mogel sem se boril v delavskih strankah in še bil do 1919 v socialistični stranki in potem sem prestopil k komunistom, kjer sem ostal dokler nisem podlegel boleznim. Sedaj sem ostal na stara leta brez centa in živim od miloščine. Ko sem pred letom dni dobil "Naprej" in ga prečital, se mi je dopadel in naročil sem se. Hotel sem imeti list, da bi ga mogel pokazati nekaterim Kranjcem, ki so zdravi. Je tudi nekaj Slovencev tukaj, ki imajo salone in ki materialno drugače dobro stojijo. Jaz bolan in ostare srbski delavec sem jim govoril za "Naprej" in za tri vem, da so postali naročniki. Vesel sem, da sem mogel tako pomagati bratskemu delavskemu listu. Zal mi je, da "Naprej" ne bom več dobival, kakor ne dobivam več "Slobodne Reči", ki jo tudi nisem mogel plačati. Kod grom me je udarilo, ko so mi ustavili "SR" naš delavski list, toda kaj naj počnem. Sirota mora potrpeti.

S. Godich.

Poraz fašistov na Poljskem

Pri občinskih volitvah na Poljskem, ki so se prvič po 1929 vršile na podlagi demokratičnega volilnega zakona, so poljski fašisti doživeli velikanski poraz. Izgubili so skoraj tri četrtine glasov v delavskih okrožjih.

nam kruha!"

Zdaj je nekdo zavpil: "Živela Jugoslavija!"

Vihar vzklikov, klicev, groženj, psovj je zaoril po vasi. Veriga množice okrog žandarjev se je vedno bolj ožila in še preden se je patrolja dobro zavedla, je bila že zadržana v zanjko črne ljudske povodnji.

Tepan je ves bled sprevidel, da je v pasti. Dasi po svoji prirodi ni bil bojzljivec, se ga je zdaj polotil strah. Videl je, da izhoda skoraj ni, da se žrelo sovraštva zmeraj bolj široko odpira, da sika iz njega vroč dih obračuna. Srce se mu je skrčilo. Če bi streljal bi si morebiti utrl vsaj pot iz tega mrtvaškega vozla. Ali pa tudi ne...? Pogled na tovariša, zgnetenega že v klopič, ga je poučil, česa se lahko boji. Ne bodo mu sledili, ako da poveleje... In potem, ali ne bo vsak strel žebelj v njegovo lastno krsto...? Njegova slepa, suženjska strast bi se rada zasadila v to sovražno testo, v to drhal, ki jo je mrzil, ki se ga je bala desetletje, odkar je tu poveljeval.

"Čakajte, da se pogovorimo..."

"Ha, ha, ha..." je zadovoljno od vseh strani, drzno, izzivajoče.

"V imenu postave..."

Spet val zaničevalnih odmevov.

"Avstrije ni več... v čegavem imenu pa govoriš?"

"— kaj sploh nosite te rozete?"

"Dol z rozetami, dol z žandarji! Živela republika!"

"Živela Jugoslavija!"

Glušoč vrišč je nenadoma presekal strel iz puške; neki soldat je ustrelil v zrak. To je bilo znamenje.

Repežev Rok, Naraglavški Anzuh in nepoznani soldat so bili v hipu pred Tepanom.

"Bi rad streljal?"

"Sem parigeljne, če hočete sebi dobro!"

"Preganjaj si me ko divjo zver po planinah, ker nisem hotel krkniti za prazen nič tam, kamor si se sam bal iti!"

bilo in jo dvignilo od tal. V hipu je bila četa razorožena, razbita, pomandrana, orožje je zacingljalo po tleh, pohojeno, kakor tisti, ki so ga nosili.

"Psi!.. Rablji!.. Ha!.."

Tajnika Zalostnika je nekaj potegnilo v vrtnec.

"Na, za tvoje krušne karte. Na, na, na..."

Po njegovem ukripljenem hrbtu so deževale bunke, dokler se ni prekopal skozi gnečo in se izgubil za hišami.

Drosa se je znašala nad žandarji. Klice treznejših ljudi je požrl hrup brez vsakega odmeva. Razbiti, raztrgani, pomandrani so se umikali žandarji, begali, cepetali, kričali, padali, prosili... Množica je grizla na vse strani. Preganjala je žandarje po vežeh, po dvoriščih in jih gonila po cestah, dokler se niso razpršili. Tedaj se je šele oddahnila. V rokah so ji ostali le štirje strazniki ruskih ujetnikov.

Repežev Rok in ostali vojak so jih obstopili.

"Ne hudujte se, ako ste jih tudi vi kaj izkupili. Ni šlo drugače. Vi ste nedolžni kakor mi!"

Črnovojniki so drgetali od strahu. V splošnem metežu je množica v prvem hipu pohočila tudi njih ter jih razorožila. Bili so postarni možakarji, vsi štirje Nemci, ki so dobro izhajali z ljudstvom ter z ujetimi Rusi. Ze dogodki zadnjih dni so porazno delovali nanje, ta metež pa je bil kot bi se jim bilo nebo sesulo na glavo. Patriotizem do Avstrije jim je bil tako prirojen, da jim je bilo vsega preveč.

"Ne bojte se, mi smo bratje!"

Nekateri so jim pobirali po tleh razmetane in pohojene kape in jih dobrohotno vračali.

"Kaj bo z nami?" so izpraševali črnovojniki v strahu.

"Nič! Avstrije je konec in zdaj je že tako. Dovolj dolgo smo trpeli mi in vi! Najbolje je, če se takoj poberete domov. Vojne ste gotovo siti, kot mi! Še nocoj..."

Črnovojniki so se počasi spet pomirili, a v njihovih očeh so se kljub sijočim obrazom zasvetile solze. Še tisto noč so izginili proti Pliberku...

(Konec)

IZ BROOKLYNA, N. Y.

Napake v upravi "Napreja" se morajo popraviti. Skupno sodelovanje slovenskih društev se pripravljajo

Brooklyn, N. Y. — Ko hodimo obnavljati naročnino za naš list, slišimo razne pritožbe o nepravilnostih v pisanju katerega rad čitam. Slediti delavskim časopisom je moje edino uživanje, ki mi je ostalo na stara leta. Od dolgoletnega dela za rudarske barone so mi ostale dve kolajne: naduha in paravmatizem, ki me mučita. Dokler sem še mogel sem se boril v delavskih strankah in še bil do 1919 v socialistični stranki in potem sem prestopil k komunistom, kjer sem ostal dokler nisem podlegel boleznim. Sedaj sem ostal na stara leta brez centa in živim od miloščine. Ko sem pred letom dni dobil "Naprej" in ga prečital, se mi je dopadel in naročil sem se. Hotel sem imeti list, da bi ga mogel pokazati nekaterim Kranjcem, ki so zdravi. Je tudi nekaj Slovencev tukaj, ki imajo salone in ki materialno drugače dobro stojijo. Jaz bolan in ostare srbski delavec sem jim govoril za "Naprej" in za tri vem, da so postali naročniki. Vesel sem, da sem mogel tako pomagati bratskemu delavskemu listu. Zal mi je, da "Naprej" ne bom več dobival, kakor ne dobivam več "Slobodne Reči", ki jo tudi nisem mogel plačati. Kod grom me je udarilo, ko so mi ustavili "SR" naš delavski list, toda kaj naj počnem. Sirota mora potrpeti.

nik in Ivan Ručigaj kot tajnik. Sklenjeno je bilo, da se prihodnja seja vrši 26. decembra in da se povabi ostala društva, ki se prvega sestanka niso udeležila. Vsako društvo naj izvoli 2 zastopnika v ta odbor. Ker so sedaj letne seje in ker je za skupno delovanje veliko zanimanje, bo ideja sloge in skupnosti napredovala. Kako se bo ta akcija naprej razvijala bomo poročali.

Frank Kovačič.

PORAZ REŽIMA V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje s 2. strani)

piranja fašističnih agresorjev, Italije in Nemčije, ter za sodelovanje s državama, ki branijo svobodo, neodvisnost in demokracijo tudi za male narode. Opozicija ima v svojih zahtevah tudi vprašanje amnestije za vse tisoče političnih jetnikov, ki so jih nedemokratični režimi po uvedbi diktature 1929 pometali v ječe. Čeprav pod strahovitim pritiskom, čeprav pri javnih volitvah, ki so mnogim deset-tisočcem onemogočili izpovedati svoje pravo prepričanje, je ljudstvo v Jugoslaviji pokazalo, da hoče svobodno živ-

ljenje, v bratski in enakopravni skupni državi Slovencev, Srbov in Hrvatov, ter da bo z vsemi silami nasprotovalo imperijalizmu nemškega in italijanskega fašizma, ki ima v načrtu razkosanje in podjarmljenje narodov na Balkanu.

Se bo li Stojadinovič pokoril ljudski obsodbi, ter prepustil državne vajeti onim, ki imajo ljudsko zaupanje, je težko reči. Interes države in njena neposredna bodočnost zahteva in kaže, da morejo državo ubraniti pred zunanjimi sovražniki samo oni, ki imajo za seboj ljudske mase. Stojadinovič in Korošec tega razumevanja doslej nista kazala in zato dvomimo tudi še sedaj v to, da bi interese svoje, s fašizmom pobratene klike, podredila interesom države in narodov.

Jugoslavija stoji po 11. decembru pred novimi važnimi odločitvami.

Rožanc Gardens

SANDWICHES
WINES, LIQUORS, BEERS
Bishop, Pa.

Tel.: Canonsburg, 1081-R-12

DR. RASNIC DENISE

DON'T BE MIS-LED
"All-Pink dental plate materials are not all Genuine." Many of them are celluloid, except LUXENE or VERNONITE which are the latest and most reliable dental plate materials.

LUXENE and VERNONITE possess greater strength, toughness, longer color life and more natural appearance.

BROKEN TEETH REPAIRED
Laboratory Prices—
3-Hour Service—
PHONE FOR SPECIAL PRICES

6201 PENN. AVE.
E. Liberty, cor. Collins, MO., 64111

Člani unij in naročniki "Napreja" dobijo znaten popust pri vseh delih.

After 30 Years of Honest Dealing

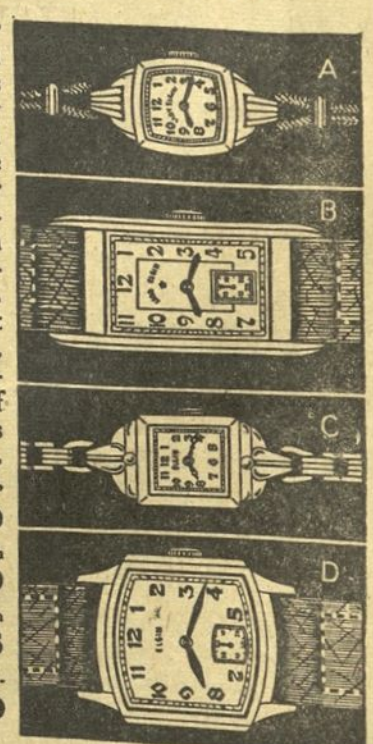
in this location, we feel we still merit your full confidence. Our stock of quality merchandise is now more complete than ever. We have enumerated a few of our Items, all Standard and Guaranteed Products which are known, many of them 50 years or over.

All at sea about

Sail in and see our complete selection of fine gifts, including THE NEWEST ELGINS

Don't let your gift list get you down! Let us show you our unusually complete stock of special Christmas gifts. You'll be especially thrilled by our newest Elgins, which include the finest values in 74 years! Exquisite semi-baguettes for ladies. Handsome, sturdy wrist watches for real men. Every model flawless—timed to the standard of the stars. Elgin prices from \$16.50 to \$750.00.

A Richly fashioned "Lady Elgin." 19 jewels, 14K natural gold filled case. \$47.50
B Handsome "Lord Elgin" with 21 jewels. Curved to fit wrist. 14K filled. \$55.00
C Beautiful Elgin "American Beauty" 15 jewels. Gold filled bracelet. \$33.75
D Sturdy Elgin "Cavalier." In natural gold filled case. Accurate timepiece. \$25.00

Our DIAMONDS are Priced at Lowest Possible Price Consistent with High Quality.

Diamond Wedding and Engagement RINGS

Priced at \$7.50 \$15 \$25 \$50

and up

A Careful Comparison will Show Them to be of SUPER VALUE

— They Can be Had on Our — EASY CREDIT PLAN

DIAMOND CROSSES

Also a Large Stock of Other Crosses from \$1.25 and Up

Locketts — Vest Chains — Pearls
Cigaret Cases — Lighters — Waterman's Fountain Pens — Compacts — Famous Buxtan Wallets

for Men and Ladies'

Elgin \$19.
Hamilton 37.
Waltham 12.00
Central 15.00

For the Youngsters, other watches \$1.25 to \$10

All NEW 1939 MODELS and FULLY GUARANTEED

Seth Thomas Clocks 1847 RODGER BROS. SILVERWARE

Famous Faber Percolator Toast Masters - Waffle Radios

ON EASY TERMS

OUR RINGS Reconstructed Ruby — Sapphire All Set in Heavy Solid Gold Rings. — A Large Selection of Stone Rings in Sterling Solid Gold.

A Very Reasonable Price Your Credit is Good

Bring this in for credit reference. — No red tape.

JEWELERS VICTOR CARLSON

OPTOMETRISTS

4303 BUTLER PITTSBURGH.